

PETRAS RAKŠTIKAS: „ĮKVĖPIMAS – KAIP GALIMYBIŲ PASAS“

Emilijos Sasnauskaitės nuotr.

etaplus

Meno teritorija #01

2022/01/28

MENĄ PAŽINTI GALIMA
IR PER NUOTOLĮ

2

AR TIKRAI PUARO
ŽINO VISKĄ?

4

APIE PLIKĄ ŠIAULIŲ
LITERATŪROS
LAUKĄ

5

VERTINGĄ FOTOGRAFIJOS
RELIKVIJĄ PARGABENO
IŠ ISPANIJOS

6

CHORAS „POLIFONIJA“ –
TARP TRADICIJOS
IR NAUJOVIŲ

7

„TOKIA PROGA GALI
PASITAIKYTI TIK
KARTĄ GYVENIME“

8

DAILĖS GALERIJOJE GALIMA APSILANKYTI SU GYVŪNAIS

Edvardo Tamošiūno nuotr.

Šiaulių dailės galerijos adresą galima rasti tarp projekto „Draugiški gyvūnams“ vietų. Tai reiškia, kad galerijoje galima apsilankyti su augintiniais.

„Kviečiame drąsiai lankytis su augintiniais, kuriems galime pasiūlyti dubenėlį vandens ir užkandžių“, – primena Šiaulių dailės galerija. 2022-ieji LR Seimo paskelbti Gyvūnų gerovės metais.

MENĄ PAŽINTI GALIMA IR PER NUOTOLĮ

Šiaulių „Aušros“ muziejus daug dėmesio skiria kultūros paveldo skaitmeninio turinio kūrimui ir sklaidai. Fotografijos muziejaus komanda ėmėsi iniciatyvos sukurti virtualios realybės meno erdvę ir „atnešti“ meno į namus vartotojams, fiziškai atskirtiems nuo galerijų bei parodų salių. Virtualios realybės produktai aktualūs meno mylėtojams, o muziejininkams suteikia galimybę švietėjišką misiją vykdyti dar viena patrauklia forma.

Jau gana įprasta virtualias parodas publikuoti internete, pateikiant ekspozicijos vaizdą ir jo aprašą 2D formate. Bendradarbiaujant Fotografijos muziejui, kūrybinei studijai „OKTA“ ir UAB „SneakyBox“, sukurtas inovatyvus virtualios 3D/VR galerijos įrankis, leidžiantis virtualiai – naudojant specialius akinius – apsilankyti parodų salėje ir tarsi tikroje ekspozicijoje apžiūrėti kūrinius ar kitus eksponatus, pajusti parodos erdvę, kompoziciją, kas yra neatsiejama bet kurios parodos suvokimo dalis.

Anot UAB „OKTA“ direktoriaus Vitalijaus Žuko, kuriant virtualias galerijas, siekta efektingų architektūros ir dizaino erdvių, tad konsultuotasi su šios srities specialistais – architektais, dizaineriais. Kūrėjams buvo itin svarbi ne tik žiūrovų, bet ir menininkų patirtis. Stengta si sukurti palankiausias galimybes eksponuoti kūrinius, įrankius, kurie leistų kokybiškai ir patraukliai pateikti tiek vizualias, tiek informacines kūrinių dalis. Daug dėmesio skirta turinio valdymo sistemai tobulinti, siekiant, kad ji būtų lengvai perprantama, intuityvi.

Virtualioms 3D/VR galerijoms sukurtos 3D aplinkos, po kurias galima judėti, naudojant kompiuterio pelę arba klaviatūrą. Ekspozitai gali būti dviejų tipų: 2D (kabinami ant sienos) ir 3D (tūriniai objektai).

UAB „SneakyBox“ vadovas Liudas Ubarevičius, komentuoamas

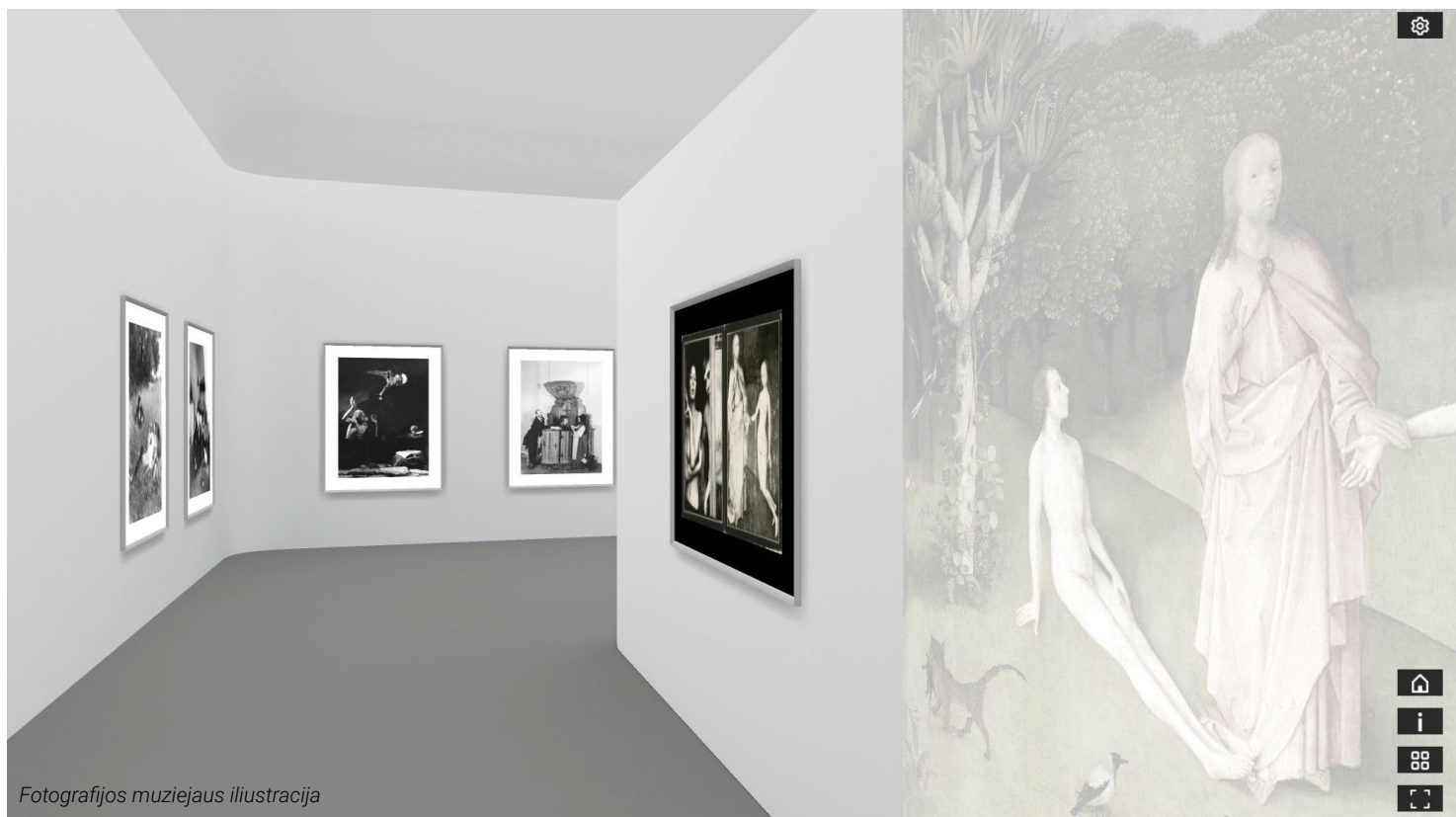
projekto techninę pusę, atkreipia dėmesį, kad galerijos gali būti peržiūrimos naršyklėje, naudojant nuorodą, arba būti įterptamos į bet kokių puslapių (funkcija „Embed“).

Jei įrenginys palaiko VR funkciją, naudotojas gali „vaikščioti“ po parodą pats – imituojamas realistiškas vizitas galerijoje.

je. WebVR yra gana naujas sprendimas, reikalaujantis nemažai optimizacijos, norint pasiekti geriausią variantą, patogų tiek virtualiam lankytojiui, tiek parodos koordinatoriui. Pažymėtina, kad galerija palaiko naujausius VR akinius „OCULUS Quest 2“, kurie yra visiškai autonomiški, jiems nereikia kompiuterių ar kitų įrenginių, todėl galima nevaržomai vaikštinėti ir žvalgytis virtualioje erdvėje, tiesiog juose atsidarius naršyklę.

Galimybė tikroviškai išgyventi apsilankymo galerijoje patirtį, neišeinant iš namų per interneto naršyklę ir VR akinius, yra inovatyvi ir reta: Lietuvoje nepavyko rasti analogiškų sprendimų pasiūlos, o užsienyje tokie produktai taip pat tik pradeda kurti.

Kuriant virtualias galerijas, buvo siekiama erdvių, bendra atmosfera, architektūriniais elementais artimų Fotografijos muziejui. Virtualios galerijos galimybės praplėtė šį sumanymą, leido įgyvendinti išskirtines erdvines patirtis, išplėsti ir praturtinti pradinį vaizdą. Projekto metu sukurtos dvi skirtingos virtualios parodinės erdvės, abi su savita architektūra, aplinka ir funkcinėmis ekspozicijos galimybėmis, leidžiančiomis eksponuoti išskirtines kompozicijas, perteikti autorių ir kuratorių sumanymus, kuriant vizualų parodos pasakojimą.

Fotografijos muziejaus iliustracija

► Virtualios parodos „Gyvųjų paveikslų fotografija. Po šimtmečio“ fragmentas.

Emilijos Sasnauskaitės nuotr.

PETRAS RAKŠTIKAS: „ĮKVĖPIMAS – KAIP GALIMYBIŲ PASAS“

Gruodį Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešojoje bibliotekoje atidaryta Petro Rakštiko grafikos darbų, papildytų tekstais, paroda, o nuo praėjusios savaitės Šiaulių dailės galerijoje eksponuojami keramikos ir tapybos darbai. „Įkvėpimas – kaip galimybių pasas, kurį parodęs pradžiugini kontrolierių. Įkvėpimo ieškoti nereikia, kol paskutinį kartą iškvėpęs jo pasigesi“, – kalba menininkas.

– *Kažkodėl, pradedant interviu, jus norisi kalbinti taip, kaip kuriate. Iš pirmo žvilgsnio – drąsiai, ūkiškai, tarsi be pastangos. Iš antro – veriasi simboliai, prasmės, būtis. Esate įvardijamas kaip vienas produktyviausiai kuriančių menininkų Lietuvoje. Iš kur tas produktyvumas? Ar dažnai ir kur ieškote įkvėpimo, o gal valia ir racionalumas laimi?*

– Įkvepiu maždaug kas dvi sekundes. Tai vadinau įkvėpimu. Po to iškvepiu, kvėpuoju. Kvėpuoju labai lengvai, nes esu pensininkas ir nereikia eiti į darbą už pinigų. Dirbu ir miegu kvėpuodamas. Dirbdamas dedu pastangų, nes be jų pėdsakų nepalikčiau. Simboliai, prasmės – kūrėjo ir meno stebėtojo interpretacijos. Vienas mato viena, kitas kitką, dar kitas nieko nemato, nes jam to nereikia, o gal ir neduota. Produktyvumas yra veiklos rezultatas. Be valios pastangų jo nepasieksi. Įkvėpimas – kaip galimybių pasas, kurį parodęs pradžiugini kontrolierių. Įkvėpimo ieškoti nereikia, kol paskutinį kartą iškvėpęs jo pasigesi.

– *Neseniai Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešojoje bibliotekoje atidarėte grafikos darbų parodą, kuri papildyta tekstais, o Šiaulių dailės galerijoje veikia keramikos ir tapybos paroda. Tapybą atradote tarsi iš naujo. Kaip pasirenkate techniką ir raiškos formą?*

– Eini pasivaikščioti, mankštini, kad neapkiaustum. Vaikščiodamas matai kelią, pakeles, tolumą. Kartais užpuola šuo, kartais lietus. Nevaikščiosi – neužpuls. Raiškos forma – kaip voratinklis, kuris iš dangaus nusileidžia ant galvos. Tada zyzi, nerviniesi, stengiesi išsilaisvinti. Kai pavyksta, žygiuojai toliau, kol palendi po kitu.

– *„Darbas, dirbtuvė, namai“, – taip 2010 m., duodamas interviu laidai „ART studija“, įvardijote savo kasdienę trejybę. Ar kas pasikeitė?*

– Pasikeitė. Dirbu namie.

– *Viename iš tekstų rašote, kad pusdienį stebite stulpų kylančią ir besileidžiančią sraigę, o dažnas skundžiasi, kad neturi laiko, tarsi jis būtų materialus. Kas jums yra laikas? Kam kasdien mėgstate jį skirti?*

– Laikas – abstrakcija. Nematomas, neliečiamas, neįkainojamas, nenuperkamas. Jis kaip upė, kuria plauki,

kol pasieki jūrą. Į dienos indą supiltų akimirų nesuskaičiuosi. Kas praėjo, nebepakeisi, kas bus – paslaptis. Kasdien arba tapau, arba piešiu, lipdau, skaitau, fotografuoju, rašinėju, žiūriu filmus. Gyvenu spontaniškai. Atidžiai klausausi nematomo patarėjo, kurio vardas – intucija.

– *Atrodo, kuriate, rašote apie paprastus, nepasitebimus, nesvarbius daiktus ir padarus, tarsi atsitiktinai pagautus akies. Tai atrodo labai sąmoningas pasirinkimas. Ar galėtumėte išskleisti savo pasaulėvoką?*

– Minkomas molis įgauna begalę atsitiktinių formų, kurios tarsi šnibžda, sufleruoja vaizduotei, rankos sudėlioja formą, kol suklinka naujagimis. Tada pasirašau, kad esu tėvas. Man nebepriimtina kartoti supančios aplinkos atvaizdų. Buvau mokytojas dailės, dabar stengiuosi viską paneigti, užmiršti. Kuriu savo išgalvotas plastines formas. Manau, kad žmogaus paskirtis yra plėtoti, papildyti pradžių pradžioje sukurtą pasaulį – kad ir mintimis.

– *Žuvis, žmogus, paukštis. Dažniau vyras, rečiau moteris. Kartais – visi viename, nematomi, persiden-giantys, žaidžiantys su žiūrinčiuoju. Kiek žaidimas prasmėmis, simboliais yra svarbus? Kokiai diskusijai kviečiate žiūrintįjį (ir save kaip tokį)?*

– Žaidimas – labai rimta veikla. Žaidžiant gimsta vaikai, čempionai, žvaigždės, atsiranda pinigai ir prapuola. Varžybos su savo baimėmis, nepasitikėjimu, priešininkais, draugais. Turi begalę pasirinkimų, į kurią pusę bėgti. Nenuspėjami bandymai – laimėsi ar pralaimėsi. Kiekviena akimirka lemia rezultatą. Pavargęs užmiegi ir toliau žaidi sapnuose. Pasyvus varžybų žiūrovas geria alų ir bėgioja į tualetą. Tai irgi žaidimas. Viskam abejingas daro į kelnes ir su liūdesiu pro langą žiūri į kiemą, kuriame nieko nėra. Žaidimas – kova su nuoboduliu ir abejingumu. Žiūrovas irgi žaidėjas. Jis gali pamatyti, pajusti daug ką – net nieką. Visko pasitaiko.

– *Esate Lietuvos rašytojų sąjungos narys, tačiau nepriklausote Lietuvos dailininkų sąjungai, nors interneto paieška klaidina. Kodėl nusprendėte būti rašytojų sąjungos nariu, o dailininkų – ne? Ką jums reiškia priklausymas sąjungoms apskritai?*

– Nesu centro žaidėjas. Nesu dalyvavęs nei viename sąjungos suvažiavime. Keletą kartų gavau finansinę

Emilijos Sasnauskaitės nuotr.

► **Petras Rakštikas:** „Keliamas triukšmas, kaip ir paveikslų dydis, dažniausiai neatitinka darbo rezultatų. Ekleziastas (Kohéletas, – red. past.) pasufleravo.“

paramą knygos leidybai, rašymui. Dėkui. Priklausymas sąjungai, partijai manęs nejaudina. Skaitydamas knygą išgyvenu rašytojo kūrinių. Tai praturtina. Kartais nuvilia. Taip ir su daile. Gyvenu uždara gyvenimą. Tai mano pasirinkimas.

– *Dabar madinga meną socialiai angažuoti, naudojantis juo reikšti savo nuomonę klimato kaitos, pandemijos, politikos, žmogaus teisių temomis. Ar jums socialinės realybės transliavimas menu yra svarbus? Gal menas turi spręsti amžinuosius klausimus, o ne rūpintis aktualijomis?*

– Žmogaus rankomis kuria Dievas. Jis ir mato, ir girdi. Plačiai viešindamasis žmogus kuria savo įvaizdį. Keliamas triukšmas, kaip ir paveikslų dydis, dažniausiai neatitinka darbo rezultatų. Ekleziastas (Kohéletas, – red. past.) pasufleravo. Socialinės realybės... Jas apdainuoja televizijoje. Vienas veikėjas po eglės parašė „Ką daryti?“ ir labai plačiai pavišino. Perskaitę daug pridare... Menu domisi tik tie, kam jis įdomus. Tai visuomet buvo siauras žmonijos ratelis.

– *Jei galėtumėte palinkėti, patarti kažką ateities menininkams, kas tai būtų?*

– Žmonės mokosi vieni iš kitų. Populiariausi mokymosi metodai yra kartojimas, kartojimas ir pasikartojimas. Linkiu visiems drąsos, charizmos, pasitikėjimo savimi, gebėjimo improvizuoti ir nesikartoti.

DAILĖS KŪRINIAI KVIEČIA ATSIVERTI IR APMAŠTYTI

Dariaus Ančerevičiaus nuotr.

► Parodos „Aistra tapyti“ eksponatai.

Šiaulių „Laiptų galerijoje“ iki vasario 1 d. veikia dvi tapybos darbų parodos: levos Skauronės „Nežinau kodėl“ ir „Art Vilna“, Vilniaus žydų bendruomenės tapybos studijos, „Aistra tapyti“ Mažojoje salėje.

Monumentali, asociatyvi I. Skauronės tapyba patraukia ekspresyviomis linijomis, įvairiakrypčių brūkšnelių raizginiais. Paveikslas – kaip ornamentuotas kilimas, kurio sluoksniuotas spalvinis pagrindas primena miško samaną, dangaus gilumą, prislopinti raudoni, oranžiniai atspalviai kontrastuoja su tamsiomis dėmėmis. Kad suvoktum ekspresionistinį pasakojimą, atpažintum eilėmis suguldytų žmonių duobes, išvelgtum Dovydo žvaigždę, spygliuotas tvoras, įsivaizduotum ištuštėjusius namus, paniekintųjų voras ar iš siaubo išplėstas akis, privalai atidžiai išsižiūrėti.

Pristatydama parodą, Dalia Karatajienė, menotyros daktarė, kalbėjo: „Kai kūrinys atitrūksta menininkui nuo

rankų, autorius nebeturi jam įtakos. Tai, kaip jis suvokiamas, nebepriklauso nuo menininko valios. Kūrinio suvokimas priklauso nuo to, kas esame mes, žiūrovai ar klausytojai.“

Dr. D. Karatajienė akcentavo prof. I. Skauronės – organizatorės, pedagogės ir menininkės – talentus: „Tai pirmoji moteris VDA rektorė, suvaldanti didžiulę kūrybingų, ambicingų žmonių bendruomenę. Šią savybę liudija ir kūriniai. Paveiksluose ryškus ritmo valdymas. Tai ne tik plastinės raiškos savybė – tai jos asmenybės savastis.“

Sunkias, skaudžias temas I. Skauronė perteikia išlikdama estetiška kūrėja.

I. Skauronė atidaryme kalbėjo, kad paveikslus įkvėpė skaudžios istorinės patirtys, ypač Holokaustas: „Netoli mano gimtinės, Ukmergės r. Pivonijos miške, 1941 m. per keturias dienas nužudyti 7 tūkst. žydų tautybės žmonių. Dažnai toje vietoje apsilankau. Nesuvokiama, kaip tai galėjo įvykti, kaip jautėsi tie, eilėmis suguldyti, ir tie, kas suguldė, kas šaudė. Ir mūsų dienomis vyksta aplinkui dau-

gybė konfliktų, bet kuriuo momentu gali išpliekti pražūtingi karai. Tapydama mažiau apie tuos baisius dalykus. Brūkšniukai, griūvančios jų virtinės simbolizuoja nuolat vykstančius išsisluoksniavimus. Jei mano kūrinuose įmanoma išvelgti bent kiek estetikos, kaip teigia D. Karatajienė, džiaugiuosi. Linkiu visiems mums taikos.“

I. Skauronė yra prisidėjusi prie parodos „Aistra tapyti“ atsiradimo. 16-os Vilniaus žydų bendruomenės tapybos studijos „Art Vilna“ narių darbai labai skirtingi, bet visus, pasak dr. D. Karatajienės, vienija stiprios kompozicijos. To išmokyti, neprimetant savo valios, mokinių nepaverčiant mažytėmis savo kopijomis, reikia pedagoginio talento.

Eksponuojamuose kūrinuose atidengiami laiko tėkmės užneštos būties fragmentai, architektūriška ritmika paklaidina istorijos labirintuose su skaudžiais žmonių likimais ir netektimis, kviečia apmąstyti, kas ir kodėl įvyko.

Abi parodos veiks iki vasario 1 d. Šeštadienis – šeimos diena.

Teresė Hokienė

AR TIKRAI PUARO ŽINO VISKĄ?

Valstybinio Šiaulių dramos teatro repertuaras pasipildė detektyvinio žanro spektakliu „Puaras“. Spektaklį pagal Agatos Kristi kūrybą šiauliečiams pristato jaunosios kartos režisierius Gildas Aleksa, kuris įsitikinęs, kad dabar geriausias laikas sugrįžti prie pramirštos detektyvo klasikos.

A. Kristi detektyvai, turintys ilgą ir sėkmingą teatrinę pastatymų istoriją, populiarumu nusileidžia tik Biblijai bei Viljamo Šekspyro kūrybai. Detektyvo žanras literatūroje šandien išgyvena atgimimą, tačiau Lietuvos teatro scenose jis sutinkamas ne taip jau dažnai.

Pasak eseisto Ernesto Parulskio, „detektyvinė literatūra yra vienas sąžiningiausių antropologinių literatūros žanrų. Norint susukti gerą kriminalinį siužetą, kuris privalo būti fiktyvus, autorius priverstas išgalvoti kompensuoti realybę. Tai duoda netikėtą naudą. Skaitydamas ypač mažesnių šalių detektyvus faktiškai gauni tiksliausią tos šalies pjūvį – tiek turistinį, tiek antropologinį, tiek socialinį, tiek ekonominį.“

Spektaklio režisierius G. Aleksa įsitikinęs, kad geras detektyvas visada atveria detalų tikrovės skerspjūvį, atskleidžia žmogaus prigimtį, jo silpnąsias bei baimes ir apeliuoja į emocijas, intelektą.

„Puaras“ – tai klasikinis žmogžudystės tyrimo istorija. Siekiant didesnio poveikio žiūrovui, spektaklis perkeltas į šiuolaikinį kontekstą: veiksma-

vyksta šiomis dienomis nedideliame Abotiškių miestelyje, netoli Joniškio, sulietuvinti ir veikėjų vardai. Mažo miestelio ramybę sudrumsčia kraupi žmogžudystė. Savo namuose randamas nužudytas garbingas miestelio turtuolis. Kas galėjo įvykdyti nusikaltimą? Kokie žmogžudystės motyvai? Kam užkliuvo visų mėgstamas miestelio džentelmenas?

Puaras tikrovėje turėjo prototipą. Apie 1910-uosius A. Kristi autobusų stotelėje išvydo keistai patrauklų belgą, kurio veidą puošė išraiškingi ūsai. Vyras išsiskyrė daugeliu atžvilgių: judesiais, mimika, kalbėjimu ir aštriu protu. Šis įvaizdis įkvėpė rašytoją sukurti vieną patraukliausių detektyvų, kurio žavesiui sunku atsispirti. Vis dėlto ilgainiui personažo sėkmė ėmė erzinti A. Kristi. Po daugelio sėkmės metų rašytoja jį pavadino atgrasiu, išpuikusi, varginančiu, egocentrišku veidmainiu, kurio, jei ne begalinė skaitytojų meilė, būtų seniai atsikračiusi.

Paklaustas, kuo gi jauną režisierių sužavėjo detektyvo žanras, G. Aleksa atsakė: „Visų pirma, matau aiškią paralelę tarp detektyvo suklestėjimo XX a. pirmoje pusėje ir šių dienų. Po Pirmojo pasaulinio karo Anglijos ir kitų Vakarų šalių piliečius buvo apėmęs panašus visišką chaoso ir nevilties jausmas, kokį iš dalies dabar jaučiame mes. Būtent tokiu nestabiliu laikmečiu A. Kristi ištobulino ir išpopuliarino detektyvo žanrą, kuriame per literatūrinę figūrą – Erkiulį Puaro – buvo siekiama atstatyti teisingumą. Antra, detektyvinis pasakojimas leidžia naujai persvarstyti kaltės, tiesos ir teisingumo kategorijas, kurios gerokai komplikuojasi šiandienos posttiesos amžiaus perspektyvoje. Jei klasikinis detektyvas pasitiki logika ir narplioja įvykius, kol pasiekama galutinė tiesa, tai pagal šiuolaikinę traktuotę viena teisinga versija gali ir neegzistuoti.“

Bet kurioje visuomenėje egzistuoja tiesos poreikis, kuris susijęs ne tik su nusikaltimo išaiškinimu. Juk detektyvinė istorija tampa puikia medžiaga kelti šandien aktualius egzistencinius tiesos, atsakomybės klausimus.“

Savimi visada labai pasitikintis Puaro mėgsta kartoti frazę: „Puaras žino viską.“ Spektaklio kūrėjai palieka daugiau erdvės interpretacijai, bandant atsakyti į esminius klausimus, kas yra tiesa, kas yra kaltas ir ar įmanoma žinoti viską.

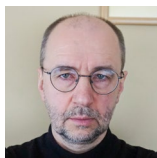
Artimiausias spektaklis – vasario 4 d. 18 val. 30 min. Režisierius Gildas Aleksa, dailininkas Martynas Arlauskas, kompozitorius Jokūbas Tulaba.

Vaidina Juozas Bindokas, Dalius Jančiauskas, Juozas Žibūda, Nomedas Bėčiūtė, Monika Geštautaitė, Gintarė Ramoškaitė-Jokubauskė, Severinas Norgaila, Modestas Vaitkevičius, Anicetas Gendvilas, Mindaugas Jurevičius, Nijolė Mirončikaitė.

VŠDT archyvo nuotr.

APIE PLIKĄ ŠIAULIŲ LITERATŪROS LAUKĄ

Dr. doc. Vigmantas BUTKUS

Kai pagalvoju apie kultūrinę Šiaulių panoramą, dabartines jos aukštumas, žemumas ir visiškas dykras, matau, kad labiausiai stinga žodžio meno meistrų. Atsigręžus į dešimtmečiu ar keliais ankstesnius laikus, reikėtų pripažinti, kad ir tuomet situacija mieste buvo tokia pat.

Norint tuo įsitikinti, pakanka prisiminti, kiek vietiniai meno žmonės surengė parodų, koncertų, performansų, vaidinimų ir kitų panašių renginių, kuriuos buvo ir būtų ne gėda parodyti rinktinei konkrečių sričių profesionalų publikai, ir kiek tėra išleista grožinių knygų, su kuriomis prieš analogišką publiką nebūtų apsigėdinta. Akivaizdu, kad santykis ne knygų naudai – didžiulis.

Turbūt abiejų rankų pirštų beveik pakaktų suskaičiuoti per kokius 40–50 metų išėjusias šiauliečių knygas, vertas tikrai rimto, gilaus, platesnio nei vietinis dėmesio. Iš anksčiau prisiminčiau Eduardo Juchnevičiaus, Marijos Jurgelevičienės poezijos rinkinius, vieną antrą Janinos Jovaišaitės eilių knygą, iš dar ankstesnių laikų – Jadvygos Gabriūnaitės eilėraščių rinkinį „Vardynas“, abi Petro Balčiūno poezijos knygas.

„O dabar, – paklauskite, – ką dabar iš šiauliškių būtų galima pasiūlyti ir parodyti išlavintą estetinę rašyto žodžio klausą turinčiai Lietuvos auditorijai?“ „Dabar ant literatūrinio Šiaulių lauko pliko tik Petro Rakštiko miniatiūrų knygos liko“, – atsakysiu. Ačiūdiev, ne apykreivės kaip anos pušelės, o ganėtinai tiesios ir drūtos. Tiesa, vienišos. Bet ir dėl jų, žinant autoriaus gyvenimiškųjų kelionių trajektorijas, tektų pasigurmti su Kuršėnų kultūrininkais. Mat šie turi pilną teisę jas įsirikiuoti ir į savą lentyną, tarkime, greta kuršėniškio rašytojo Vytauto Kirkučio darbų.

Kartais girdžiu vieną kitą balsą, siūlantį ar net reikalaujantį į šiauliškę rašto kultūros panoramą įkomponuoti išeivių iš mūsų miesto Rimanto Kmitos, Dalios Staponkutės, Sandros Bernotaitės kūrybą. Tokiems siūlytojams primenu, kad siuvasas ne švarkas prie sagos ar kelnės

prie lopo, bet saga prie švarko ir lopus prie kelnų. Žinoma, R. Kmitos romanai, ypač pirmasis, supurtė, atšviežino, išgrynino bent kiek kultūriniais impulsams imlios miesto bendruomenės šiaulietiškojo identiteto sampratą, bet tik taip, kaip kokią nors silpnąją lokalią struktūrą supurto ir sustiprina solidžios išorinės dotacijos. Jas gauni, sunaudoji savo būčiai pasigerinti, betgi nesigiri, kad jos iš tavo piniginių.

Gali kilti pagrįstas klausimas: kodėl apie tai – gerokai, o gal ir visiškai bėdiną literatūros padėtį Šiauliuose – rašau? Pirmiausia todėl, kad toji bėdina padėtis būtų garsiai įvardyta ir jūs apie ją sužinotumėte. Antra priežastis – siekis parodyti, kad, priešingai, nei dažnas įsivaizduoja, literatūra yra ne vienas paprastesnių, o vienas sudėtingesnių menų. Neretai kitose srityse pasitaikančio net labai gabių žmonių polėkio – „ai, kas čia tėra, rašyti moku – sėsiu ir parašysiu romaną (apsakymą, eilėraštį...)!“ – rezultatas paprastai būna arba sekloka publicistika, arba manieringi išvedžiojimai, arba tiesiog poetinių klišių ir banalybių rinkinys.

„Šnekindamas dvasių pasaulio pakeleivį, skersai turgaus aikštės brenda kaimo girtuoklis“, – rašo Petras Rakštikas, meistriškai išlankstydamas lietuvių kalbos sintaksę ir semantiką panašių sakinių virtinėse. Tik iš šalies atrodo, kad tokį sakinį užrašyti paprasta.

ART: NAUJAS MENO ŽURNALAS ŠIAULIUOSE

Filosofas Jurgis DIELIAUTAS

„Anima Mundi Academia“ (AMA) 2021 m. Šiauliuose išleido du pirmus meno žurnalo ART numerius. Žurnalas leidžiamas anglų kalba, nes yra orientuotas į platųjį meno pasaulį skirtingose šalyse ir skirtinguose žemynuose.

AMA yra gausybę narių vienijanti pasaulinė menininkų organizacija, kuri siekia jungti, telkti, mobilizuoti skirtingas iniciatyvas, griauti niekam nereikalingus barjerus, kalbėti universalios meno kalba. Žurnalas pradėtas leisti 2021 metų trečiajame ketvirtyje.

2022 m. kas ketvirtį išeis po naują numerį. Metų gale bus išleistas ir čia sutalpintų kūrinių katalogas. Žurnalą jau dabar net ir formaliai iš kitų leidinių išskiria originalus dizainas, saikingas stilius, šriftas, gera poligrafinė kokybė. Lietuvos kontekste toks leidinys yra ne tik naujovė, kultūrinis, meninis įvykis, bet ir savitas pažadas.

Kaip įvykis, toks žurnalas suteikia galimybę rasti langą į platų meno pasaulį, sudėtingą ir įnoringą rinką. Leidinys tampa tikru įvykiu Šiaulių leidybinėje ir kultūrinėje istorijoje. Tai jau savitas pažadas – naujos tradicijos kūrimas. Tradicijos kūrimas, vengiant institucinio nuolaidžiovimo ir pataikavimo. Leidyba remiama tam tikrų privačių iniciatyvų ir asmeninių lėšų.

Dera šiek tiek plačiau pakalbėti apie bendrą ART žurnalo strategiją. Atskirus kiekvieno leidinio turinio lygmenis sprendžia bendra tarptautinė komisija, kurios balsas visada yra lemiamas. Žurnalo sąrangos strategija yra nukreipta daugeliu skirtingų krypčių. Abiejuose numeriuose yra sudėta gausybė interviu, kur skirtingi menininkai įvardija savo estetinę ir kūrybinę orientaciją, atsako į jiems užduotus klausimus. Tie interviu – ne tik apžvalga ar įžanga į asmeninį kūrybos lauką. Daug svarbiau perprasti meninio tyrimo ir kūrybos santykius, interviu suvokiant kaip tam tikrą kokybinį tyrimą.

Kitos šio žurnalo rubrikos mus nukreipia į parodų sales, kur einama apžvalginio autorinio maršrutu. Parodų salė suvokiama kaip prisistatymų, polemikų, paraiškų, manifestacijų vieta. Paroda traktuojama ne vien kaip ataskaita už nuveiktus darbus, bet ir kaip atviras diskusijų laukas.

Dera pridurti, kad AMA jau turi migruojančią galeriją. ART žurnale pristatomi ir jauni, dar neįgiję platesnio

populiarumo kūrėjai. Atveriamos jų turimos, esamos ir dar tik būsimos estetinės, technologinės, socialinės ambicijos. Debiutuose ieškoma jau esamos meistrystės, kūrybinio veržlumo, polėkio ir įdirbio sąveikų.

Žurnale galima rasti ne tik įvairių stilingų autorinės raškos aplinkybių, bet ir skirtingų šalių sukaupų meno kolekcijų. Jas suvokiant kaip meno bei kultūros tradiciją, kūryba ir kūrėjai neįsivaizduojami be pačių galerijų su istorine jų įvairove. Ieškant bendro braižo, meistrystės aplinkybių, leidyne pristatomos Lietuvos ir pasaulio galerijos su savitu jų požiūriu į esamą tradiciją.

Tam tikras dėmesys nuolat skiriamas conceptualumui. Kūryba ir kūrėjas, kūrinys ir jo suvokimas pavaldūs idėjai, planui, vizijai, stiliui, raizginiui. Kūryba, kūrinys ir kūrėjas – tai painus atsinaujinantis intelektualinių sprendimų, ieškojimų, paraiškų laukas. Atskiros rubrikos skirtos ir konkretiems kolekcininkams, jiems leidžiant paskleisti savo surinktus darbus. Dėl asmeninių jų pastangų bei iniciatyvų išsaugomi reikšmingi kūriniai.

Verta paminėti ir tam tikras perspektyvas. Pats žurnalo turinys ir atskiros rubrikos nuolat pildysis ir tobulės, atsiras naujų temų ir potemių, vystysis, plėsis šalių ir kraštų kūrėjų geografija, steigsis naujų socialinių iniciatyvų. Numatoma atitinkamo dėmesio skirti kūrinio vertinimui, meno socialumui, etnomodernizmui, sakraliniams klausimams ir t. t.

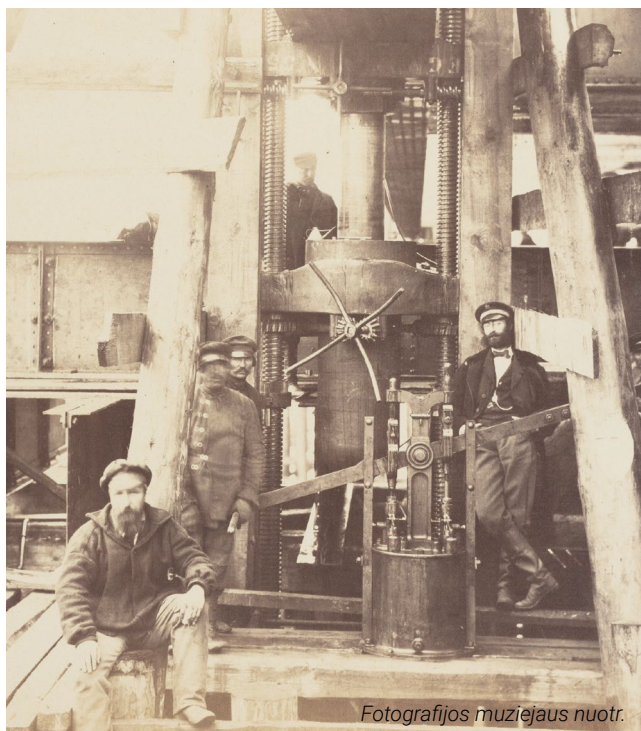
Pabaigoje dera pristatyti ir kūrybines šio žurnalo pajėgas. Žurnalo redaktorė ir interviu sudarytoja – Zita Vilutytė, anglų kalbos redagavimu užsiima Renay E. Morris, tekstų autorius – Jurgis Dieliautas, dizainerė – Eva Buzaitė, kolekcinę veiklą koordinuoja Ričardas Jakutis.

Žurnalas ART akcentuoja atvirumą pasauliui, įvairių kraštų savitai patirčiai, modernybės raiškai. Ieškoma bendro kūrybinio ornamento, kuris vienytų ir tuo pačiu rodytų atskiros šalies, vietos, tradicijos, kultūros savitumą. Žurnale galima rasti ir šiauliečių menininkų, kurie prisistato pasauliui. Iš savo darbų, stilių, dirbtuvių jie prabyla savita intonacija. Šiauliai šiuo atveju tampa dar vienu leidybiniu centru, į kurį krypsta daugelio kūrėjų dėmesys.

ANIMA MUNDI ACADEMIA

VERTINGĄ FOTOGRAFIJOS RELIKVIJĄ PARGABENO IŠ ISPANIJOS

Fotografijos muziejaus nuotr.

Fotografijos muziejaus nuotr.

20 tūkst. Eur, ilgi mėnesiai paieškų ir derybų, sudėtinga diplomatinė misijai prilygstanti kelionė iš Šiaulių į Madridą ir atgal. Praėjusius metus Fotografijos muziejus, Šiaulių „Aušros“ muziejaus padalinys, baigė papildydamas fondus įspūdinga ir vertinga relikvija.

Panoraminės fotografijos

Albumė – žymaus Vengrijos fotografo Antalio Rohrbacho (1825–1899) 22 fotografijų rinkinys, tarp kurių yra penkios dviejų ir dvi keturių dalių panoraminės fotografijos. Iš privačios kolekcijos įsigytame albume yra seniausios žinomos Kauno nuotraukos, vieni iš pirmųjų Vilniaus vaizdų, anksčiau nematyti kitų Lietuvai istoriškai artimų vietovių vaizdai, inžineriniai geležinkelių statiniai.

Muziejininkai pasakoja, kad Fotografijos muziejus apie šią unikalią Lietuvos ikonografijos relikviją sužinojo iš fotografijos istoriko Dainiaus Junevičiaus tyrimų ir publikacijų, kurios nuvedė į Ispanijos sostinę – Madridą. Albumas buvo saugomas privačiame nepriklausomos fotografijos kuratorės Rosalind Williams rinkinyje.

Derybos truko ilgai

Derybos truko kelerius metus. Teko ieškoti ir finansų. Kadangi albumas labai vertingas, didžiulius pinigus pavyko surinkti, parengus Šiaulių „Aušros“ muziejaus kultūros vertybių įsigijimo projektą Lietuvos kultūros tarybai. Pa-

galbos teko prašyti netgi Lietuvos Respublikos ambasados Ispanijos Karalystėje, o pats albumo pargabenimas – neeilinis įvykis.

„Albumą turėjo privati kolekcininkė, derybos su ja užtruko, kol pagaliau pavyko susitarti ir rasti finansavimą. Rosalind pageidavo, kad albumas patektų į muziejų, būtų prieinamas visuomenei. Mums teko vykti į Ispanijos Karalystę, vietoje jį apžiūrėti, įvertinti pirminę būklę. Padedant ambasadai, albumas atgabentas į Lietuvą, į Šiaulius. Buvo neįkainojama patirtis“, – pasakojo muziejininkas, fondų saugotojas Žygimantas Ruškys, kuris pats vyko į Ispaniją.

Panoraminės fotografijos

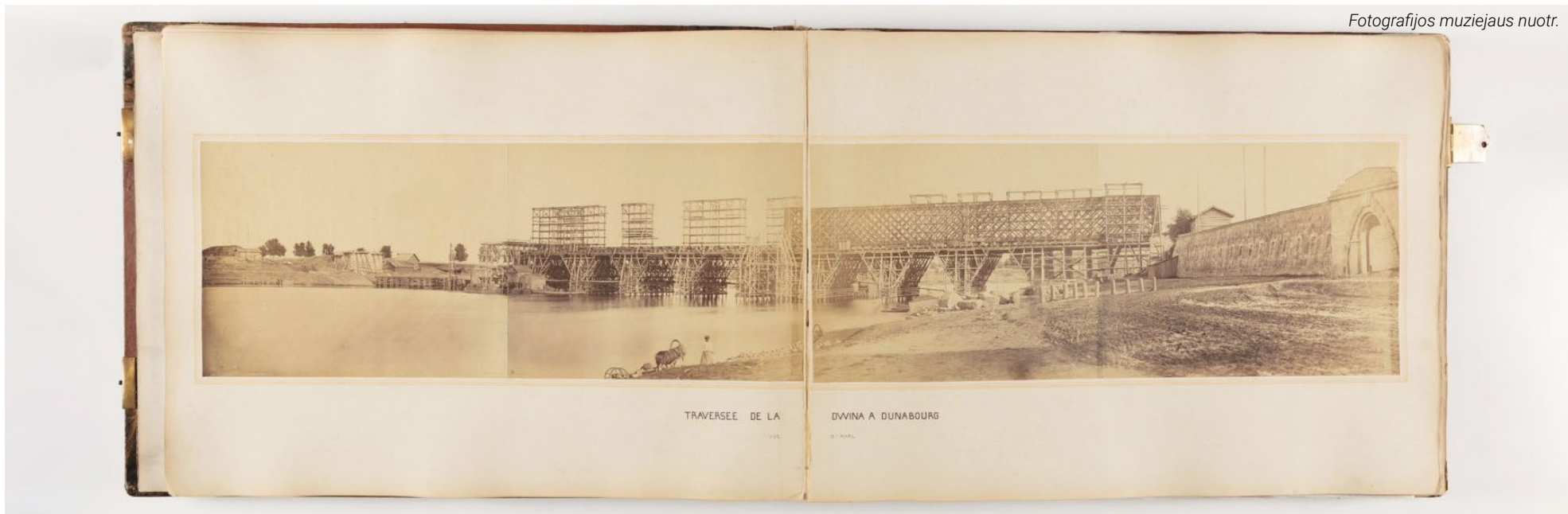
Įsigytas albumas ir anksčiau į Fotografijos muziejaus rinkinius patekusios 14 A. Rohrbacho fotografijų šiuo metu yra vieninteliai Lietuvoje esantys šio autoriaus darbai. Kiti rinkiniai, kuriuose esama Lietuvos vietovaizdžių, saugomi Varšuvos nacionaliniame muziejuje Lenkijoje ir Ispanijos nacionalinėje bibliotekoje. Jų apimtys ir vertė mažesnės, o vaizdai daugiausia kartoja muziejaus įsigytas fotografijas.

Antalis Rohrbachas – vaistinininkas, pasirinkęs fotografijos amatą, – dėl savo fotografinių gebėjimų buvo žinomas ne tik gimtajame krašte, bet ir Europoje. Autorius, fotografuodamas Vengrijos miestų geležinkelio tiltų statybos darbus, greitai tapo (ir tuo įėjo į fotografijos istoriją) didelio formato panoraminio vaizdų meistras bei igudusiu šių sudėtingų statinių kūrimo ir statybų fotodokumentuotoju. Jis pasižymėjo gebėjimu meistriškai jungti penkis ir daugiau vaizdų į vieną, taip sukuriant panoraminio vaizdo vientisumą, gilumą.

„Tai labai sudėtingas procesas, atsižvelgiant dar ir į tai, kad fotografuota šlapio kolodijaus būdu. Jeigu pažvelgsite į šią nuotrauką, pamatysite moterį su arkliu kinkytu vežimu. Štai ji stovi šiame krašte ir štai arklio fragmentas jau kitoje fotografijoje, – kol buvo pasiruošta fotografuoti kitą panoramos dalį, vežimas pajudėjo. Panoraminė fotografija sudėta iš kelių atskirų nuotraukų, vienos nuotraukos padarymas užtrukdavo kelias dešimtis minučių. Fotografas turėjo su savimi vežtis visą fotolaboratoriją, pasiruošti kolodijaus emulsiją, užlieti ją ant stiklo plokštelės ir nufotografuoti, kol ši dar drėgna ir nepraradusi jautrumo. Ir taip kartoti kiekvieną kartą, fotografuojant panoramos dalis. Šiais laikais toks procesas sunkiai suvokiamas“, – teigė muziejininkas, fondo saugotojas Andrius Skuolis.

Užsitarnavo reputaciją

Dėl reputacijos, užsitarnautos fotografuojant tiltus, Prancūzijoje registruotos tarptautinio kapitalo Didžiosios Rusijos geležinkelių bendrovės specialistai A. Rohrbachui pasiūlė kartu keliauti į Rusijos imperiją ir fiksuoti tiesiamos Sankt Peterburgo–Varšuvos geležinkelio linijos atkarpos inžinerinius statinius. Šioje misijoje jis nemažai laiko praleido Vilniuje ir Kaune. Viešnagės metu sukūrė unikalių šių miestų tiltų statybos vaizdų bei miestovaizdžių panoramų. Pridėjus Rėzeknės, Daugpilio, Gardino nuotraukų, buvo sudaryti du šiandien žinomi fotoalbumai, iš kurių vienas nuo šiol saugomas Lietuvoje, Šiauliuose.

Fotografijos muziejaus nuotr.

Sauliaus Prapiesčio nuotr.

► Naujausias choro „Polifonija“ projektas „Ein saulėlė aplink dangų“.

Bveik 50 metų Šiauliuose skamba choro „Polifonija“ koncertai. Nepaisant gausybės gastrolių Lietuvoje, kur „Polifonija“ koncertuoja dažniau nei mieste, kuriame reziduoja, šiauliečiai šį profesionalų muzikos kolektyvą laiko savu. Vyresnis šiaurietis dainininkas atpažįsta iš veidų, nors jie chore keičiasi, kaip laikui einant keičiasi ir atliekamos programos.

Choras, tarybiniais laikais įkurtas dirigento Sigito Vaičiulionio, buvo nepaprastai progresyvus ir novatoriškas, nes tuo metu atliko koncertų salėse nepageidaujamas religinės muzikos programas, maskuojančiai pavadindamas jas „senąja muzika“. Senųjų pasaulietinių dainų, dvarų muzikos – baroko, renesanso laikų kompozitorių kūrinių – „Polifonijos“ programose buvo didžioji dalis: senąją dvarų ar religinę muziką vėl prikelti gyvam atlikimui buvo to meto iššūkis ir naujovė.

Praėjusiais metais choras „Polifonija“ klausytojams vėl pateikė staigmenų, pasirodė esantis kitoks, šiuolaikiškas, naujais meniniais sprendimais išsilejantis į šiandieninį choralinės muzikos kontekstą. Ypač išsiskyrė koncertinės programos „30 metų šviesos“, „Ilgesiui ir vilčiai“ bei „Ein saulėlė aplink dangų“.

Choro meno vadovas Linas Balandis, bandydamas apibūdinti šias tris premjeras, sako, kad visi trys kūriniai išlipa iš kokio nors konkretaus žanro rėmų, ir tai jau yra būdinga net nebe postmodernizmui, o labiau postpostmodernizmui. Aktualus tampa tarpdiscipliniškumas, atsiranda vis naujų išraiškos priemonių: įvairių vizualų, šviesų, vaizdų. Vienur jos tampa dainuojama

mųjų kūrinių iliustracijomis, kitur visiškai savarankišku meniniu turiniu, verčiančiu muzikinį vyksmą priimti dviem lygmenimis: klausomuoju ir regimuoju, kuriuose garsas ir vaizdas tarsi gyvena atskirus gyvenimus, siejamus bendros idėjos. Tokie nauji išraiškos būdai ne tik atskleidžia kitokį požiūrį į šių dienų aktualijas, bet ir leidžia senas tradicijas turinčiam chorui tas naujoves įtvirtinti kultūros lauke.

Tokios naujovės, be abejonės, laužo tradicinio choro įvaizdžio principus, tačiau žiūrovui pateikiamas naujas požiūris į choralinės muzikos, paties choro galimybes, o pats kolektyvas sukuria kažką visai unikalaus, naujo, ko nebuvo iki šiol.

Programa „30 metų šviesos“ su dainininke ir dainų autore Raminta Naujanyte-Bjelle maloniai nustebino jauno režisieriaus Augusto Gornatkevičiaus sprendimu dainų kontekste pateikti filmuotos dokumentikos: pačių choristų pasakojimų apie tris dešimtmečius trunkantį gyvenimą po Lietuvos išėjimo iš Tarybų Sąjungos, gyvenimą iki Nepriklausomybės paskelbimo ir po jo. Choristų amžius skirtingas, taigi skirtingos ir patirtys. Autentiškas dainų ir pasakojimų perpynimas įgauna visai naują meninę išraišką, kuri

paveikumu prilygsta spektakliui ar dokumentiniam filmui.

Choralinė siuita „Ilgesiui ir vilčiai“ (kompozitorius Gintautas Venislovas, teksto autorius Vladas Braziūnas) savo muzikine raiška labiau priskirtina tradiciniam „Polifonijos“ repertuarui, tačiau instrumentinės grupės sudėtis (perkusija, elektrinė gitara, kontrabosas, birbynė) ir skaitovo, kaip atskiro atlikėjo, vaidmuo vėl sukuria originalią meninę intrigą. Choras lyg ir nieko neveikia, dainuoja tradiciškai stovėdamas, paisydamas dirigento mostų, tačiau muzika, tekstas, ritmas, dinamika verčia pajusti vyksmą, judesį, kylančią aistrą, nerimą, įtampą, neviltį, skausmą, ir visa tai susilieja į vieną aiškiai artikuliuotą mintį: „Tu klausai, kas yra siela?“

Programa „Eina saulėlė aplink dangų“, skirta archeologės, antropologės, archeomitolgijos pradininkės Marijos Gimbutienės 100 metų sukakčiai, išsiskiria iš visų Lietuvos choralinės muzikos kūrinių. Tradicinis Rėdos rato naratyvas traktuojamas visiškai naujai. Tokį kūrinio originalumą lėmė skirtingų kompozitorių pasirinkimas kiekvienai kūrinio daliai: pavasariui – Algirdas Martinaitis, vasarai – Nijolė Sinkvičiūtė, rudeniiui – Donatas Zakaras, o žiemai – Juta Pranulytė. Skirtingi kompozitoriai – skirtinga muzika ir raiškos priemonės. Visas dalis sujungus į visumą, išryškėja ne tik kompozitorių skirtybės, bet ir naujas požiūris į tradicinį Rėdos ratą. Paaiškėjo, kad jis jau suprantamas ir skamba kitaip nei prieš 20 ar 50 metų, kad pasaulio suvokimas ir jo perteikimas mu-

zikinėmis priemonėmis nebetelpa į tradicinius, dažnam žiūrovui įprastus šablonus, o prašneka visai kita muzikine ir vaizdine kalba, kai kuriose vietose net užgožiančia ramiu išmintingu seno žmogaus balsu (teksto autorius ir skaitovas Vladas Braziūnas) tariamus giliamintiškus žodžius.

Jaunai režisieriui Uršulei Bartoševičiūtei dėl premjeroms pasirinktų pernelyg mažų erdvių daug vietos išreikšti savo kūrybiniam sprendimams nebuvo, tačiau „Giunter Percussion“ savo burtais ir Ieva Skorubskaitė savo unikaliai interpretuojama muzikine medžiaga, kur vokalas įgauna neįtikimus atspalvius, perkėlė klausytojus į visai kitokį, neįprastą muzikinį vyksmą, visus šokiruojantį įvairiausiais aspektais.

O kaipgi tradicija? Ji eina greta, ji įaugusi į choro dainavimo stilių ir repertuarą. Bene geriausias to liudijimas – dalyvavimas ortodoksų religinės muzikos festivalyje-konkurse Lenkijoje, kurio profesionalių chorų kategorijoje „Polifonijai“ skirta pirmoji vieta ir nugalėtojų diplomai.

Tradicinis naujametis koncertas Šiaulių katedroje (dirigentas Povilas Vanžodis) taip pat sugrąžino klausytojus prie senų choro „Polifonija“ tradicijų – giedro ir mąsliai šventinio programos sprendimo, kur skambėjo ir J. Naujalio, ir G. Kalino, ir užsienio kompozitorių kūriniai, kuriuos kartu su choru koncerte niūniuoja ir publika.

Gyvenimas eina pirmyn, ir „Polifonija“ eina kartu, saugodama tradicijas ir atsiverdama naujiems toliams.

Nijolė Saimininkienė

Festivalio organizatorių nuotr.

► Choras „Polifonija“ atlieka sakralinę programą Varšuvos evangeliškojoje Augsburgio išpažinimo Šv. Trejybės bažnyčioje (Lenkija, 2021 m.).

Vyto Laukaičio nuotr.

► Skaitovė ir choralinės siuitos „Ilgesiui ir vilčiai“ režisierė Nomedė Bėčiūtė.

ŠATAJAVI

„TOKIA PROGA GALI PASITAIKYTI TIK KARTĄ GYVENIME“

Hubertas Čelutka (Chely) – 25 metų video-grafas. Šiaulių menų mokyklos auklėtinis šiuo metu mėgaujasi darbu TV projekte „Lietuvos balsas“, kuria asmeninius projektus ir plečia savo „YouTube“ kanalą.

– **Kodėl pasukai videorafo keliu?**

– Prieš 12-ąjį gimtadienį senelis manęs pasiteiravo, kokios dovanos norėčiau – šuniuko ar gitaros? Pasirinkau gitarą. Tada mama Šiaulių moksleivių namuose (dabar Šiaulių menų mokykla) surado muzikos mokytoją Ramūną Mikalauską, kuris mane išmokė ne tik groti gitara, bet ir dainuoti. Turėjau ir savo grupę, su kuria teko koncertuoti. Tikėjau, kad tapsiu roko žvaigždė ir būsimie garsūs ne tik Lietuvoje, bet ir pasaulyje. Iš mokytojo Ramūno sulaukiau ir daug pastabų, ir patarimų, kaip mokytis. Manau, kad jis išsiskiria tiek savo humoro jausmu, tiek pamokomis, charizma. Jis – vienas geriausių mokytojų Lietuvoje.

– **Kokia kūrybinė veikla tave įkvepia ir džiugina labiausiai?**

– Muzika lydi mane ir dabar, tik nebe tiesiogiai. Šiuo metu mėgaujosi savo darbu su gerai žinomais ir dar tik augančiais Lietuvoje muzikos atlikėjais TV projekte „Lietuvos balsas“. Už tai esu dėkingas Gediminui Jauniui. Projekte gaunu įvairiausių pamokų, patirties, apie kurią galima tik pasvajoti, nes Lietuvoje, manau, yra aukščiausias lygis kilti videografui. Kitas žingsnis – jau tik Holivudas. Kiekvienas projektas džiugina ir yra išskirtinis. Kai prieš Kalėdų šventes gavau klausimą iš Gedimino Jauniaus ir Tomo Skamaročiaus, ar norėčiau dirbti per šventes ir filmuoti dokumentinius filmus apie Egidijų Dragūną (SEL) ir Donatą Montvydą, nieko nelaukęs sutikau. Tokia proga gali pasitaikyti tik vieną kartą gyvenime. Tik gavus šį pasiūlymą, manyje užvirė emocijos – ir baimė, ir euforija. Užvaldė begalinis noras padaryti žiauriai gerą filmą, užfiksuoti kiekvieną žinomų atlikėjų emociją, perteikti jaudulį. Dar kartą supratau, kad myliu šį darbą, mylių visą „Elitaz“ kūrybinę komandą ir labai laukiu susitikimo.

Likus dviem savaitėms iki koncertų, turėjau galimybę pamatyti, kaip vyksta tiek E. Dragūno, tiek D. Montvydo pasirošimas kon-

certams, repeticijos. Labiausiai patiko pažintis su D. Montvydu. Sakčiau, net tapome gerais draugais. Iš jo sulaukiau daug padėkos žodžių. Be to, prieš koncertą su visa kūrybine grupe gavome marškinėlius, o po koncerto gavau jo vinilinę plokštelę.

– **Kuo tu, kaip kūrėjas, išsiskiri iš kitų?**

– Neslėpsiu, į šį klausimą labai sunku atsakyti. Mano draugai sako, kad netausoju savęs. Dirbdamas nepamirštu komunikuoti – pasitarti, išklausti ir patarti. Vienas bičiulis man parašė žinutę, kad esu ambicingas, tik priešingai, nei šiais laikais madinga. Dabar madinga apie save kalbėti daug ir garsiai. Pasak bičiulio, aš to nedarau, o ramiai einu asmeniniu kūrybos keliu, nes man tai tiesiog patinka. Man rūpi mano kūryba, nes įdedu daug pastangų ir rūpesčio, tai matosi darbuose, o žmonėms tai patinka. Galbūt pilnai nesuprantu savo vertės, o gal ir suprantu, bet nesu užrietęs nosies. Paprastumas visada padeda.

ČIA KIEKVIENAS ATRAS SAVO TALENTĄ

H. Čelutkos asmeninio archyvo nuotraukos

► Hubertas Čelutka (Chely): „Ir toliau kursiu ne tik asmeninius projektus, bet ir plėsiu savo „YouTube“ kanalą, dalysiuosi istorijomis, kursiu videoturinį ne tik apie save, bet ir apie jus. Labiausiai noriu pasidalyti dokumentiniais filmais, prie kurių prisidėjau, ir sulaukti tūkstančio prenumeratorių savo „YouTube“ kanale CHELY FILMMAKER“.

„Mąstė savitai, plačiai ir taikliai“

Šiaulių menų mokyklos muzikos mokytojas Ramūnas Mikalauskas:

– Hubertas visada buvo labai atsakingas ir reiklus sau. Pasižymėjo išskirtinėmis galiomis laisvai spontaniškai generuoti naujas idėjas, kūrybiškai pritaikyti senas. Jei jau imdavosi veiklos, tai visada atlikdavo be priekaištų. Buvo geras pašnekovas, mąstė savitai, plačiai ir taikliai.

etapius

„Kvadratas. Meno teritorija“
Nemokamas savaitraščio „Etapius“ priedas
Leidžiamas nuo 2022 m. sausio 28 d.
Tilžės g. 74, LT-78140, Šiauliai.
Jm. k. 300618252.
PVM kodas LT100002852714.

Leidžia VŠĮ „Šiauliai plius“ kartą per mėnesį –
paskutinį kiekvieno mėnesio penktadienį.
9 000 egz.

Leidinytis platinamas kartu su
savaitraščiu „Etapius“.
Leidinį galima rasti partnerių įstaigose.

www.etapius.lt
Redakcija: redakcija@etapius.lt
Reklama: reklama@etapius.lt
Tel. 8 700 12 161.
Direktorė Giedrė Brazlauskaitė.

Vyr. redaktorė Oksana Laurutytė.
Dizainerė Emilija Sasnauskaitė.
Kalbos redaktorė Elena Monkutė.

Partneriai:

ŠIAULIŲ
SKYRIUS

FOTOGRAFIJOS
MUZIEJUS

ŠIAULIŲ
KULTŪROS
CENTRAS

VALSTYBINIS
ŠIAULIŲ
DRAMOS
TEATRAS

polifonija
choras

ŠIAULIŲ MENŲ MOKYKLA

ŠIAULIŲ APSKRITIES
SAVIVALDYBĖS

Dielai

ŠIAULIŲ DAILĖS GALERIJA, ŠIAULIAI ART GALLERY

Kviestiniai autoriai:

Lietuvos dailės teoretikas,
kritikas Virginijus Kinčinitis;
humanitarinių mokslų daktaras
docentas Vigmantas Butkus;
vizualiųjų menų asociacijos „Anima Mundi
Academy“ filosofas Jurgis Dieliautas.

„Kultūra yra plonytis sluoksnelis,
kurį gali ir lietus nuplauti.“
Erichas Marija Remarkas

Kad lietus nenuplautų, tapkite
KVADRATO sergėtoju!

Jūsų parama bus skirta kultūros leidiniui
„Kvadratas. Meno teritorija“ stiprinti.
Paramos sąskaita: LT567300010098028997,
AB „Swedbank“.

Kaip paskirtį nurodykite: „Parama Kvadratu“.